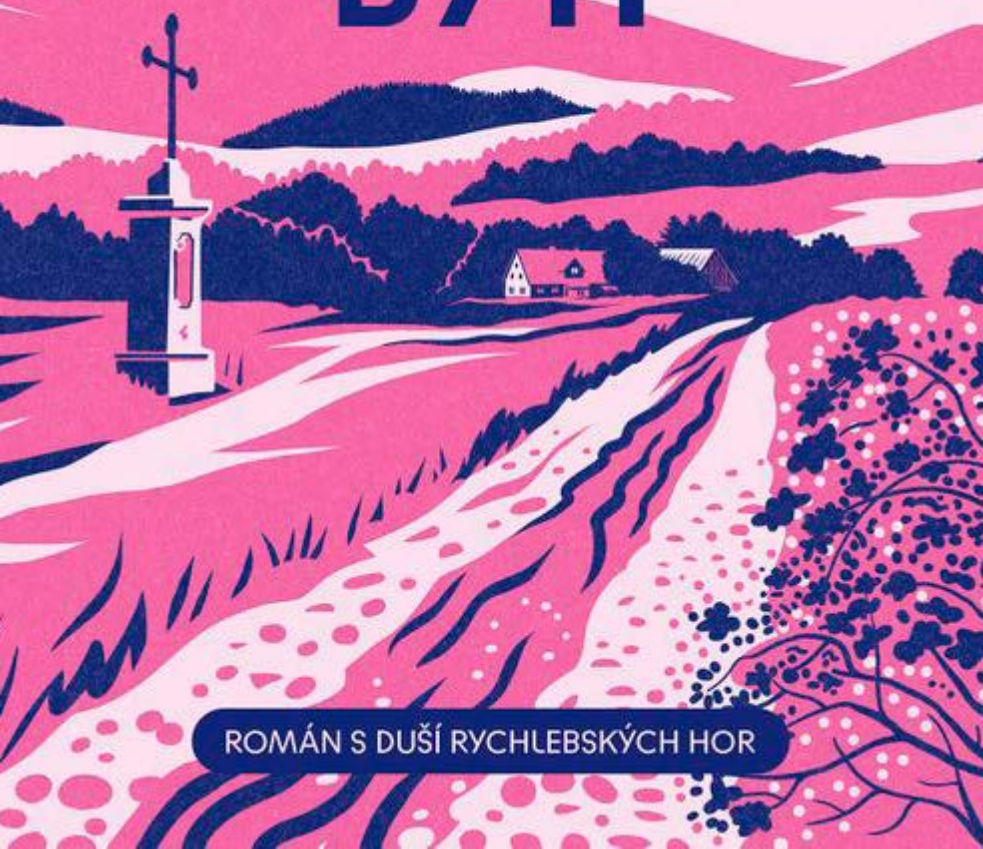

Marie Hajdová

KDO CHCE S VLKY BÝTI

ROMÁN S DUŠÍ RYCHLEBSKÝCH HOR

Kdo chce s vlky býti

Vyšlo také v tištěné verzi

**Pa
se
ka**

Marie Hajdová

Kdo chce s vlky býti – e-kniha

Copyright © Paseka, 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Kdo chce s vlky býti

Marie Hajdová

Kdo chce s vlky býti

Román s duší
Rychlebských hor

Paseka

KDO CHCE S VLKY BÝTI

Copyright © Marie Hajdová, 2025

ISBN tištěné verze 978-80-7637-576-5

ISBN e-knihy 978-80-7637-650-2 (1. zveřejnění, 2026) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7637-651-9 (1. zveřejnění, 2026) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-7637-652-6 (1. zveřejnění, 2026) (ePDF)

Kdo chce s vlky býti,
musí s nimi výti.

Ted'

Helena

Je pryč.

Vyhlížela jsem ho každý večer. Chtěla jsem ho vzít k nám, říct mu, že nemůže za to, co se stalo, že už se tím nemusí trápit. A taky ho konečně seznámit s Martou. Ale on mi zase unikal. Schovával se. Pak jsem ho konečně zahlídla, běžel od lesa a zastavil se před naším domem. Stál k němu zády a prudkými nádechy se mu zvedala ramena. Vyšla jsem za ním ven, ale než jsem došla ke dveřím, byl pryč. Stála jsem na asfaltce, rozhlížela se na obě strany, ale nikde nikdo. Jako by se vypařil. Možná se mi to jen zdálo, padala tma, možná to byl jen stín.

To bylo před týdnem. Zmizel. Ani Jarda nic neví. Pokrčil rameny, prý je pryč. Beze slova odjel, jako vždycky. Však on se zase objeví, znáš ho, odbyl mě jen. A roztočil další pivo.

Právě že ho znám.

Pootevřenými dveřmi slyším Martu, jak vedle v kuchyni myje nádobí. Stojí u dřezu, pohupuje boky v rytmu nějakého songu, který jí uvízl v hlavě. Linka je mokrá, a jak se o ni Marta opírá, zůstanou jí na triku, těsně pod oblinou břicha, mokré skvrny. Vidím ji tak jasně, jako by zrovna teď stála tady přede mnou.

Poslední dobou je strašně unavená a náladová. Je za deset osm. Cvaknutí vypínače, světlo za skleněnou výplní dveří zhasne. Zavrznutí schodů a za chvíli kroky nad mou hlavou, jak Marta přechází po ložnici. Hučení vody v koupelně, zase kroky, o něco tišší. Osm patnáct a je ticho. Bude čekat. Na mě, nebo na spánek. Záleží, co přijde dřív.

Jenže mně se ještě spát nechce.

Stmívá se teď tak rychle, rychleji než člověk stačí mrknout. Jedno mrknutí světlo, další mrknutí tma. Teď už bude padat čím dál dřív. A pak ta mlha, co se nezvedne několik dní. Nevlídná, vlhká, všeprostupující, proniká až do duše. Je horší než mráz.

Podzimní noci dokážou být tak tiché, že člověk slyší běh vlastních myšlenek. Ty mé patří Janovi. Bráním se jim, nechci je poslouchat. Nedají mi spát. Vždyť přece vím, co se stalo.

Zmizel, tak jako mizíval celý život. Myslela jsem, doufala, že se něco změní. Ale ne. Zase je pryč. A až se objeví, budu znovu věřit, že tentokrát to bylo naposledy.

Předtím

Ondřej a Monika

Ondřej stál nahý v potemnělém pokoji. Tmu podvečera narušoval jen odraz oranžového světla z lampy pod okny. Byl konec ledna a ulice Karlína zasypával sních.

Monika napůl ležela, napůl seděla na posteli. Opírala se o zeď, peřinu přehozenou přes stehna. Reflektory aut projíždějících ulic jí na kůži kreslily pomíjivá tetování.

Posadil se na kraj postele, zády k Monice, a rukou si vjel do rozčuchaných vlasů. Ve druhé pořád svíral telefon, i když displej dávno zčernal. Bolela ho hlava, jak s Monikou trochu oslavovali. Konečně měl za sebou autorizační zkoušky na Komoře architektů. Teď už může opustit Davidův ateliér a odejít na volnou nohu. A tenhle telefonát to všechno zpečetil.

„To byla máma,“ promluvil nakonec, ale k Monice se neotočil. „Babička umřela. Prý něco se srdcem. Proto umřela.“ Proč to opakoval? Babička už měla svůj věk, dalo se očekávat, že to brzo přijde. Ale líto mu to bylo. Měl ji rád, i když poslední roky za ní moc nejezdil. Zároveň se neubráníl myšlence na to, že mu tím osud dává znamení. Ještě nevěděl jaké, na tyhle věci moc nevěřil, na osud a tak. To spíš babička.

Monika se přisunula blíž a opřela si hlavu o jeho studená záda posetá drobnými pihami. Špičkami prstů mu přešla přes rameno. Připadala si trochu trapně, měla pocit, že by ho měla utěšovat, ale vlastně nevěděla jak. Obrátil se k ní, ne celým tělem, jen trochu natočil hlavu, takže viděla jeho profil, čelo a hrbolatý, trochu moc velký nos, křivku rtů a ustupující bradu. Jak málo ho vlastně zná. Za těch pár měsíců, co spolu chodili, její útěchu nepotřeboval. Společnost? Ano. Taky trpělivost, zábavu a její náruč. Ale útěchu nikdy. Co vlastně cítí člověk, který o někoho přišel? Smutek? Prázdnost? Z hlasu to nebylo poznat a do obličeje mu neviděla. Nevěděla, jí ještě nikdy nikdo z rodiny neumřel.

Ulicí projelo další auto a v krátkém záblesku světla se v příšeří pokoje na Ondřejově tváři zaleskla slza. Dlaní zakryl Moničiny prsty a stiskl je. Jako by se chtěl ujistit, že tam je.

Monika pořád váhala, co má říct. Napadaly ji jen fráze jako „je mi to líto“ nebo „to mě mrzí“ a ta nejotřepanější „upřímnou soustrast“. Všechno jí znělo neupřímně, prázdně. Tak radši neřekla nic. Začalo jí být chladno, zabalila se do deky a kolena si přitáhla k bradě. Čekala.

I Ondřej se otrásl. Okno bylo zavřené, ale staré rámy netěsnily a do pokoje si našly cestu jak zima, tak hluk z ulice. Houkání aut, cinkání tramvají, pokřikování dětí, lidí, opilců.

„Prý jsem po babičce zdědil ten dům,“ zašeptal.

Jenomže Monika už spala.

Helena a Marta

Koncem ledna sevřel údolí na konci světa mráz. Celý týden se teploty držely hluboko pod nulou, dech se srážel u úst a závěje sněhu mrazem ztuhly tak, že když na ně člověk stoupl, probořil se až za chvíli. V ledových krustách pak zůstávaly stopy s okraji ostrými jako sklo. I nebe bylo čiré, ledové. Stmívalo se.

U posledního domu, na samém konci Račího údolí, se otevřely dveře a do mrazivého podvečera vyšla skupinka lidí. Jako první muž v rozepnuté péřové bundě, mnul si ruce a přitom chrastil klíči od auta. Za ním šla žena v béžovém kabátě, s kulichem na hlavě, zpod kterého jí vykukovaly narůžovělé konečky vlasů. V náručí držela dítě, schovávala ho pod cípem kabátu, protože mělo na sobě jen svetřík a tenkou modrou čepičku. Chlapec. Nejspíš usnul, s hlavičkou položenou na matčině hrudníku. Dvě postavy zůstaly stát na zápraží, podupávaly, dvě tmavé siluety ozářené světlem zevnitř domu.

Muž a žena s dítětem došli k bílému autu, blinkry dvakrát blikly, když muž vůz odemkl. Chvíli s dveřmi lomcoval, než se mu povedlo je otevřít. Žena se přitom pohupovala v kolenou, šeptala „pšš, pšš“, aby se chlapec nezbudil.

Po třetím trhnutí dveře od auta povolily a ona mohla položit miminko do autosedačky na zadním sedadle. Zavrtělo se a zakňouralo. *Proboha, jen ať se nevzbudí*, pomyslela si. Celý kolotoč kojení, odříhnutí a uspávání by se zase opakoval, a oni museli vyjet hned. Už tak se zdrželi. Dítě se znovu zavrtělo, ale víčka mělo zavřená. Poslední zamávání, muž se posadil za volant, žena oběhla auto a nasedla dozadu, vedle dítěte zapásaného v sedačce. Kdyby to šlo, nejraději by malého držela celou cestu v náručí.

Zadní světla auta byla ještě pořád vidět, když za ženami zaklaply vchodové dveře.

„Půjdu to nahoru trochu porovnat,“ řekla Marta, ta mladší z žen, které na hlavě poskakovaly temně černé kudrny. „Budeš pak ještě pracovat?“

„Ne,“ odpověděla druhá, s blond copem. Helena. „Já to poklidím tady dole. Můžem se pak podívat na ten film.“

Vlastně ho chtěly vidět už včera večer. Byl to nápad Petry, Heleniny spolužačky z vysoké, která přijela na víkend i s manželem a malým Tadeáškem. Zdeněk, Petřin manžel, učil na FAMU a vlastně jim ten film doporučil on. Snímek mladého rumunského režiséra válcoval všechny světové festivaly, „to musíte vidět, takové filmy točil naposledy mladý Forman v šedesátkách“, básnil o něm. Jenže Tadeášek byl celý den nevrlý a večer mu trvalo hrozně dlouho, než usnul. Zdeněk se už odpoledne trochu opil a naštvaná Petra nakonec nakonec šla spát s malým. Takže z filmu nebylo nic. Helena si ho stáhla na disk, že se na něj pak podívají samy.

Marta v ložnici svlékla povlečení, a když vytahovala čisté prostěradlo, všimla si na zemi, v rohu za prádelníkem,

plyšové ovečky s modrou mašličkou kolem krku. Hračka byla malá, hebká, tak akorát do dětských ruček. Ouško měla ještě vlhké, však se Petra omlouvala, že si malý poslední dobou strká do pusy úplně všechno. Marta si sedla do křesla a hladila bílé zvířátko po hlavičce.

A potom to ucítila. Znovu a zase o něco silněji. Nepatrné záchvěvy se objevovaly celý víkend, když si Tadeáška poprvé pochovala, když šla po obědě jezdit s kočárem, aby se chlapeček prospal na čerstvém vzduchu, dokonce i když jí Petra dovolila ho večer vykoupat. Pokaždé se jí uvnitř cosi sevřelo. Bolavě, ale tak jako hezky. Jako když se probouzí láska. A teď, když v ruce držela toho zapomenutého plyšáka, ta dlouho skrývaná touha propukla naplno.

Do ložnice nakoukla Helena. „Tak půjdeš? Nalila jsem víno.“

„Už jdu,“ odpověděla Marta a kdoví proč schovala ovečku za záda. Povlíkla peřiny, a než odešla, zastrčila hračku do posledního šuplíku, úplně dozadu. A tam, v hnízdě mezi vlněnými ponožkami a flanelovými pyžamy, se klubala touha po vlastním malém miminku, které by mohla chovat, a kdyby začalo plakat, podala by mu plyšovou hračku.

Svívalo a trávnik se třpytil námrazou. Nebe rudě hořelo.

Za mými zády se ozývalo chrápání a zavržala postel. Byli jsme tu čtyři, nucení spolubydlíci, kteří spolu sdílejí nejen pokoj, ale všechno. To dobré i to špatné. Hlavně to špatné.

Přiletěl velký pták. Jeho pronikavý skřek byl slyšet i skrz okno. Snesl se na zem u vzdálené zdi, bílé konce křídel zasvítily. Straka. Jedna znamená smutek, dvě štěstí. Pověřivě jsem doufal, že se objeví druhá. Osamělá straka poskakovala sem a tam a pak zmizela za zdí. Takže smutek.

Z chodby se ozvaly kroky a hlasy. Rutina začíná. Odeď se pojede až do večera podle přesně daného programu. Řád uklidňuje. Ale ode dneška už beze mě. Bůhví, jak dlouho to venku vydržím.

„Tak pane Malina,“ řekl mi primář, když si mě ráno zavolal k sobě do ordinace. Posunul si brýle na čelo a zaklonil se do židle. „Vás tady už nechci vidět.“

Seděl jsem naproti němu. „Rozkaz, pane primáři.“ Měl to být vtip, ale primář neměl smysl pro humor.

Mžoural do papírů. Do mých papírů.

„Jste tu podruhé. Tady žádný do třetice všeho dobrého neplatí.“

„Já to zvládnou.“ Věřil jsem tomu? A záleží na tom?

„Kdybych za každý ‚Já to zvládnou‘ dostal pětku, tak si dávno válím šunky někde na Bahamách.“ Tentokrát zavtipkoval on, ale ani teď se nikdo nezasmál.

Vzdychl, nasadil si brýle a podepsal mi výstupní zprávu. Další. Kdoví kde zůstala ta předchozí.

Vstal, obešel stůl a napřáhl ke mně ruku. „Nic mi do toho není, ale... Kam máte namířeno?“

„Mám kamarády.“

„Tady v Praze? Možná by stálo za to změnit prostředí. Zajet za rodinou. Vy přece nejste odsud.“

Pokrčil jsem rameny. Jako bych měl na výběr. „Možná. Děkuju za všechno. Nashle.“

„Sbohem, pane Malina. S váma už jedině sbohem.“

Šel jsem si pro věci, tašku jsem si sbalil už včera. Pokoj už byl prázdný, stejně jako chodby i jídelna, páchnoucí vařenou zeleninou a břečkou, které tu říkají kafe. Procházel jsem vstupní halou a ozvěna mých kroků se odrážela od zdí. A pak se za mnou zabouchla ta těžká dřevěná vrata, která připomínala bránu do hradu.

Petr parkoval o kus dál. Opíral se o modrou toyotu, mobil u ucha, kšiltovku staženou do očí, aby ho náhodou nikdo nepoznal. Na Újezdě měl byt, garsonku s jedním oknem a křivými stěnami. Můžu tam být, než se rozkoukám a dám se dohromady. Kamarád.

Hodil jsem tašku na zadní sedadlo.

„Tak jak, už dobrý?“

„Jo.“

Moc jsem tomu nevěřil, ale co jiného jsem mohl říct? Jeden nikdy neví.

Když přijeli poprvé, z února zbývalo ještě pár dní. Pořád víc zima než jaro. Krajina otvírala svou náruč rozlehlými poli, obrysy hor v dálce se rozplývaly, byly jen klamem, vlnícím se před očima nepřivyklyma na studené únorové světlo. Od Hanušovic se cesta zúžila a přibylo zatáček. Za Brannou vjeli do hor a bylo to, jako by překročili nějakou neviditelnou hranici. Mraky klesly níž a stromy se ohýbaly pod poryvy větru. Sníh se držel i mimo sjezdovky, po kterých se proháněli poslední lyžaři, na svažitých loukách a při okrajích hustých lesů, ale níž už byla zase jen krajina pichlavých strnišť a černých holých větví.

Monika to všechno pozoruje zamlženým okýnkem a choulí se přitom do sebe, hlavu unaveně opřenou o sedačku. Ondřej by to v Lipové nejraději stočil rovnou na Pomezí, ale ještě je potřeba stavit se u notáře pro klíče a kvůli papírům. Takže přes výpadovku pokračují dál na Jeseník, dokud nedojedou až do centra. Zastaví u malého parčíku a zamíří k bílé budově opodál. U vchodu si Monika všimne zlatavé cedulky – JUDr. Milan Krejčí, notář.

V úzké kanceláři, kde to voní mátovými bonbony, si Ondřej s notářem potřesou rukou. Notář má prořídle vlasy

sčesané do čela tak, aby mu zakryly hluboké kouty, na bradě stín strniště a pod povislými víčky vodově modré oči. Krátce si potřese rukou i s Monikou, ale pak už se obrací jen na Ondřeje. Poprvé se potkali před několika týdny, notář byl jeden z těch pár lidí, co se sešli na babiččině pohřbu. Monika tam nebyla. Nerozhodnost, jestli má jet, nebo ne, za ni vyřešila chřipka. Týden ležela s horečkami, nedošla ani do kuchyně. Ještě teď se cítí trochu slabá.

Notář posune po desce stolu modrou plastovou složku, propisku a svazek klíčů. „Tady to je. Máte tam ukončení dědického řízení a potvrzení o převzetí klíčů. Stačí s tím jen zajít na katastr a bude to vyřízené.“

Ondřej prolisťuje papíry, na ten poslední se podepíše a pak sáhne po klíčích. To nejsou ty babiččiny, mívala na nich přívěsek, který jí kdysi přivezl z nějakého výletu. Na těchhle přívěsek není, jen tři obyčejné klíče na obyčejném kovovém kroužku. Třeba se ztratil, musel být už hodně starý. „Děkuju.“ Obrátí se k Monice, která za celou dobu neřekla skoro ani slovo. „Můžem, Moni?“

Do Javorníku je cesta vede ostrými serpentinami, vlnobití zasněženého hřebene jesenických hor mají už za zády, ale stále zůstává na dohled. V protisměru je mine autobus a Monice se zdá, že v něm kromě řidiče nikdo nesedí. Jedou hrozně dlouho. Krajina okolo nich se narovná a obzor je pořád vzdálenější.

„Támhle už je Polsko,“ prohodí Ondřej a ukáže skrz čelní okno k rovině napravo, která se táhne do daleka. Jako by se v té dálce třpytila voda. „Když to vypadalo na déšť, babička vždycky říkala, že žádný nepřijde, že to stáhnou jezera. Hned kousek za hranicema, u Otmuchova jsou

totiž velký jezera, vypadá to tam jak u moře. Můžem si někdy udělat výlet, co ty na to?“

Monika jenom utrousí „hmmm“, což může znamenat cokoliv. Jinak je potichu. Obyčejně to Ondřejovi nevadí, naopak se mu na ní líbí, že není ukecaná jako jiné holky. Až do Jeseníku byl v pohodě, poslouchali starý alba od Priessnitz a vlastně si to užíval. Jenže co odešli od notáře, narůstá v něm nervozita. A to ticho v autě mu moc nepomáhá. Taky už je celý ztuhlý, není zvyklý sedět tolik hodin za volantem a Monika se s ním vyměnit nechtěla. Ošije se a zakroučí hlavou, aby uvolnil ztuhlý krk. Z reproduktorů začne hrát další deska. Autem se rozezní jednotvárná melodie vybrnkávaná na kytaru a pak zastřený hlas začne zpívat o divoký a chladný řece a bláznivém jaru. Kdyby Rychleby měly soundtrack, bylo by to tohle album. *Potichu*.

Priessnitz zpívají o jaru a pak o *konci sezóóony*, zatímco Ondřej mívá všechna ta známá místa. Moc se to tady nezměnilo, pár baráků má novou fasádu, novostavby v pastelových barvách se střídají s opuštěnými domy se zarostlými zahradami. Tohle je jeho kraj. Jeho minulost. A je přesvědčený, že on, Ondřej, pomůže utvářet jeho budoucnost.

Otočí se k Monice. Pořád je trochu překvapený, že s ním opravdu odjela. Navrhl jí to jen tak, vlastně to myslel vážně jen napůl. „Nechceš jet se mnou?“ utrousil, když skládal knížky do krabice a ona ho pozorovala z postele. Jen se usmála a natáhla se po láhvi s vínem. Už o tom nemluvili, ale pár dní nato se ho zeptala, jestli to pozvání, aby odjela s ním, pořád platí. Vlastně mu bylo trochu trapně, dívala se na něho těma svýma velkýma hnědýma očima, takže jí

nemohl říct: „Ne, sorry, to byl jen vtip.“ A tak teď sedí vedle něho, v kufru auta má pár svých věcí, a on vůbec netuší, co od toho čeká. Je trochu pobledlá, možná se jí udělalo špatně z dlouhé cesty a z těch zatáček. „Už jen kousek,“ řekne a pohladí ji po stehně.

Monika natáhne nohy před sebe, vypadá to nenuceně, jako by si je chtěla jen protáhnout, a ne jako že se mu chce vysmeknout. Je jí špatně, trochu po té chřipce, taky jí nedělají dobře delší cesty autem a navíc Ondřej jede až moc rychle. Ta cesta je tak strašně dlouhá. Nekončí a nezačíná, přesně jak zrovna zpívá ten chlápek se škrábavým hlasem. Okolo jenom pole, louky, lesy, občas pár domů, nikde nikdo, dokonce ani zvířata, jen z pole se zvedne hejno ptáčeků. A ta hudba, čistý devadesátky. Ondřej to pouští pořád dokola. Monice se to nelíbí, zpěvák jí přijde ukňouraný a písničky moc depresivní, ale nic neřekne, přitom jindy nemá problém dát najevo, co nemá ráda. Možná kvůli tomu jeho zasněnému výrazu, nechce mu to kazit. Bože, snad už tam brzo budou.

Ten dům je vidět už z dálky. Nízký, žlutý, první stavení od křižovatky. Ondřej zastaví u vratkého plotu z drátěného pletiva. Vystoupí a strčí do branky. Zamčená není, ale stejně s ní zápasí, musí s ní prudce trhnout dopředu, teprve pak povolí. Předzahrádka je jen úzký pás trávy a okolo něj vede hrubým šterkem vysypaný chodníček. Omítka se v obloucích nad okny a okolo vchodových dveří už loupe, bude potřeba nahodit novou. Ondřej si v duchu začne sepisovat seznam, co všechno bude potřeba udělat. Opravit.

Vylepšit. Bude toho dost, a to ještě nebyl uvnitř. Ale to nevádí. Není kam spěchat.

Popojdou na zahradu vedle domu. U boční zdi stojí dřevěná lavička, tmavozelený nátěr už se sloupal skoro ze všech latěk. Na ní leží stočená do klubíčka mourovatá kočka s bílými packami. Líně otevře jedno oko, místo toho druhého má bílou jizvu. Monika si chce kočku pohladit, ale pak si to rozmyslí a ruku odtáhne. To chybějící oko ji trochu děsí.

Zahrada je velká, obdélníková, prázdné záhony čekají na jaro. Pár pokroucených stromů, vzadu řídké keře, rybíz, maliny nebo něco takového. A podél plotu několik nevýrazných keříků, spíš jsou to jen svazky dřevnatých stonků trčící ze země. Na jednom z nich zůstaly uschlé listy. Ondřej se po nich bezděky natáhne a promne je v dlaních, rozpadnou se na malé kousky. Babiččiny růže. Každé léto kvetly velkými žlutými květy, a kdyby byl Ondřej sentimentální, řekl by, že ta vůně čajových růží mu pokaždé připomene léto a babičku.

Smete z prstů rozdrolené listí a otočí se. Za domem žádný trávník není, jen udusaná hlína, polorozpadlá šopka a kurník. Výběh pro slepice je prázdný. Ondřejovi to líto není, aspoň je o starost míň. Bude muset vymyslet, co s tím místem udělat. Stín tu bývá v podstatě celoročně, v létě, když udeří horka, tam je příjemně, ale jinak? Přece tam nezůstane holá země, která se po každém dešti změní v bláto. Možná garáž? Ach jo, je tady tolik práce.

Monika se zatím posadí na kraj lavičky, tak, aby nevyplašila kočku, ale ta se rušit nenechá. Dřevo ji studí i přes kalhoty. Zima je vlezlá, člověk má pocit, že už se snad nikdy

nezahřeje. Monika se snaží nasát aspoň to málo tepla ze slunce, které se před chvílí ukázalo, ale pomáhá to jen málo. Tíseň, která na ni padla cestou, nemizí, spíš ještě zesílí, má sto chutí nasednout do auta a otočit to zpátky do Prahy. Klidně i bez Ondřeje. Ten mlčí, stojí o kus dál u plotu a trhá suché listí z keříků.

Otočí se a vrací se ke vchodovým dveřím, Monika za ním. Klíč v zámku cvakne naprázdno. Jednou. Dvakrát. Teprve napotřetí západka vyskočí a dveře se dají s námahou otevřít.

Domek vydechne chlad.

Večer si ustelou v kuchyni na rozkládacím gauči. Na několik kostkovaných dek, trochu čpících zatuchlinou, si rozprostrou spacáky. Někde mezi všemi těmi pytli a krabicemi, které celé odpoledne vynášeli z auta a snažili se je aspoň trochu roztřídit, budou i peřiny, ale zatím je nenašli. Ondřejovi se podaří zatopit v kamnech, bedýnka vedle je plná třísek i větších polen. Napadne ho, kdo asi babičce to dřevo nachystal, ona sama by to už jen těžko zvládla. Přiloží, nejdřív to jen čoudí, ale nakonec se oheň rozhoří.

K večeri si na starém plynovém sporáku uvaří gulášovku z pytlíku, k tomu chleba a čaj, Monika si připadá jak někde na dovolené ve stanu. Vlastně je to tak trochu dovolená, volno od normálního života tam daleko ve městě. Není ani devět, když se k sobě přitulí na gauči a jediným světlem zůstanou červeno oranžové odlesky plamenů za malými dvířky kamen. Je slyšet praskání ohně a tikot nástěnných hodin. Ondřej usne téměř okamžitě, zmožený únavou i všemi těmi představami o novém životě, které nosí v hlavě.

Monice se spánek vyhýbá. Převaluje se, v jednu chvíli ji spící Ondřej téměř shodí z postele. Chce se jí na záchod, tak vstane a přehodí si přes sebe Ondřejovu mikinu, protože v kuchyni je chladno, v kamnech doutná pár posledních uhlíků. Cestou z koupelny se zastaví u okna. Odhrne krajkovou záclonu a vyhlédne ven. Tma je spíš šedivá než temně černá, obrysy košatých stromů v zahradě se dají jen tušit.

A to ticho. Žádná projíždějící auta, žádní pokřikující opilci, dokonce ani pes nikde neštěká. Kde se to ocitla? Na konci světa, v zemi věčné zimy, mlhy a ticha. Za celý den kromě Ondřeje, toho notáře a prodavačky v obchodě, kam ještě na otočku zajeli pro něco k jídlu, s nikým nepromluvila. Odpoledne okolo projelo jediné auto, těsně předtím, než se úplně setmělo, je míjel červený opel. Vlastně si teď nedokáže vybavit, jestli se vůbec vracel zpátky.

Zatáhne záclonu a vlezte si zpátky k Ondřejovi. Spacák je vyhrátý, i Ondřejovo tělo hřeje. Monika se dál převaluje na nepohodlném gauči. Je zvyklá usínat za cinkotu tramvají, a nikdy v úplné tmě, světlo z lampy pod okny bytu jim pořád trochu pronikalo do pokoje, i přes zatažené závěsy. A tak zírání do stropu, po kterém se nemíhají žádné stíny, a hlavou se jí honí otázka, co tady vůbec dělá.

Usne, teprve když se nad vzdáleným obzorem objeví první náznak bledého svítání.

Helena a Marta

Obzor se rozpíjí v mlhavém oparu. Země je nacucaná vodou a ze vzdálených kopců se žene studený vítr. Při okrajích silnice a ve škarpě se drží špinavé zmrazky. Asfaltový povrch se drolí, děr je v něm po každé zimě o něco víc.

Světlo se proplétá skrz nahé větve, ale až stromy obrostou listím, slunce už mezi sebe nepustí. Bude muset šplhat každý den výš a výš, nad svah porostlý buky a smrky, aby se mohlo opřít do popraskaných okenních tabulek, zaprášenějších než loni, procupitat po přelámaných prknech, které kdysi tvořily podlahu tanečního sálu, úlomky dřeva jsou jako prsty, které vyčítavě ukazují na viníka. Na okázalé budově bývalé výletní restaurace se podepsaly čas a lhostejnost. Jejím pravidelným návštěvníkem je teď jenom jarní slunce, které ji na sklonku podzimu zase opouští.

Vzadu za rozpadlou budovou šumí potok. Voda, chladná i v nejparnějším létě, divoce poskakuje po kamenech pokrytých kluzkým nazelenalým povlakem a kamenité svahy zesilují šumění tak, že se rozléhá celým údolím. Údolí se jmenuje Račí, i když v tomhle potoku raci už dávno nežijí. Z keřů se ozývá ostré, repetitivní drozdí *cit-cit-cit*.